

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/35/2016
Identifikačné číslo spisu:	6114210844
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Pepelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6114210844.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: F & D INVEST, s.r.o., so sídlom Dostojevského 4532/67, 058 01 Poprad, IČO: 36 513 431, zast. advokátom JUDr. Petrom Nízky, so sídlom Námestie slobody 2, 066 01 Humenné, proti odporcovi: EMO - CAR, s.r.o., so sídlom Horná 12, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 638 340, o vydanie hnutelných vecí, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64Cb/80/2014, na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/206/2015-174 zo dňa 09. decembra 2015, takto

rozhodol:

Dovolanie navrhovateľa o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd prvej inštancie (ďalej tiež ako „súd prvého stupňa“ v znení pôvodne aplikovaného Občianskeho súdneho poriadku) uznesením č. k. 64Cb/80/2014-168 zo dňa 22. 04. 2015 konanie o návrhu navrhovateľa podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“ alebo „poplatkový zákon“) zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za podanie návrhu na začatie konania v súdom stanovenej lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy (dňa 26. 06. 2014 právnomu zástupcovi navrhovateľa) a ani do vydania rozhodnutia. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. tak, že ich náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

2. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením č. k. 41Cob/206/2015-174 zo dňa 09. 12. 2015 uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že navrhovateľovi tým, že dňa 19. 05. 2014 podal na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na začatie konania, vznikla poplatková povinnosť v zmysle § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. a keďže súdny poplatok za podaný návrh nezaplatil ani v lehote stanovenej súdom, prvostupňový súd správne postupoval, keď konanie zastavil, pretože navrhovateľ o možnosti zastavenia konania podľa § 10 ods. 1 poplatkového zákona bol poučený. Odvolací súd zdôraznil, že navrhovateľ

súdny poplatok za návrh na začatie konania nezaplatil ani v lehote na podanie odvolania. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože odporca, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, nepodal návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania.

3. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 12. 2015.

4. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote dovolanie, dôvodnosť ktorého odôvodnil ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (č. l. 178 - 182). Navrhovateľ v dovolaní tvrdí, že v čase podania žaloby zo dňa 15. 05. 2014 sa svojho nároku voči odporcovi domáhal na súde oprávnene. Pre nedostatok finančných prostriedkov dňa 01. 07. 2014 požiadal súd o oslobodenie od súdnych poplatkov, dňa 22. 10. 2014 zaslal súdu vyplnené tlačivo na dokladovanie pomerov účastníka a dňa 21. 11. 2014 mu predložil listinné doklady preukazujúce jeho nepriaznivé majetkové pomery. Keďže súd prvého stupňa oslobodenie od súdneho poplatku navrhovateľovi nepriznal a tento ho napriek tomu nezaplatil, súd konanie dňa 29. 04. 2015 zastavil. Dňa 06. 07. 2015 navrhovateľovi zaslal jeho dlžník dlžnú čiastku, z ktorej navrhovateľ ešte v ten istý deň zaplatil súdny poplatok 683,50 eur. Navrhovateľ má za to, že nezavinil úmyselne, že konanie muselo byť zastavené, pretože súdny poplatok nezaplatil včas nie z vlastnej viny, preto nemožno od neho spravodlivo žiadať, aby sa v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov vzdal uplatnenia svojho práva, ktoré mu zaručuje tak Ústava Slovenskej republiky, ako aj Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tvrdí, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď mu oslobodenie od súdneho poplatku nepriznal, rovnako vec nesprávne právne posúdil aj odvolací súd, keď prvostupňové rozhodnutie o zastavení konania potvrdil, hoci súdny poplatok zaplatil a tento mu nebol ani vrátený. Na základe uvedených tvrdení navrhovateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie rozhodnutie.

5. K dovolaniu navrhovateľa sa odporca nevyjadril, nakoľko dovolanie mu s poukazom na doterajší priebeh konania ani nebolo zaslané.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa (ďalej tiež ako „dovolateľ“) je potrebné odmietnuť, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O. s. p..

8. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd podľa § 451 ods. 3 veta prvá C. s. p. stručne uvádza, že rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.. Ustanovenia odsekov 1 a 2 §-u 239 O. s. p. však neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.). V predmetnej veci je dovolaním navrhovateľa napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho, ktorým prvostupňové uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania potvrdil, a teda bezpochyby ide o rozhodnutie o poplatkovej povinnosti, proti ktorému dovolanie v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

9. Dovolanie by v predmetnom prípade bolo prípustné, iba ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O. s. p.. Navrhovateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nenamietol žiadne, preto sa dovolací súd osobitne zaoberal existenciou (vychádzajúc z doterajšej rozhodovacej praxe) najčastejšie namietanej procesnej vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. spočívajúcej v odňatí možnosti konať pred súdom, pod ktorým je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

10. Konanie a rozhodovanie súdov vo veciach súdnych poplatkov je neoddeliteľnou súčasťou občianskeho súdneho procesu, pričom aj v tejto fáze konania musia súdy postupovať tak, aby bolo naplnené právo každého domáhať sa na súde jeho ochrany v prípade, že bolo ohrozené alebo porušené (§ 3 O. s. p.). Zastaviť konanie pre nesplnenie poplatkovej povinnosti, a teda žalobou (návrhom na začatie konania) uplatnený nárok vecne neprejednať možno len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok. Ak súd konanie zastaví z dôvodu, že účastník nezaplatí súdny poplatok, hoci zákonné podmienky na takýto postup nie sú splnené, dochádza k znemožneniu práva domôcť sa jeho ochrany na súde, a teda k postupu, ktorým súd odníme účastníkovi možnosť konať pred súdom. Podľa názoru dovolacieho súdu však súdy nižších stupňov pri skúmaní splnenia poplatkovej povinnosti zo strany navrhovateľa v súlade s Občianskym súdnym poriadkom postupovali a postupovali aj v súlade s poplatkovým zákonom č. 71/1992 Zb..

11. Odvolací súd vychádzal správne zo zistenia, že navrhovateľ súdny poplatok za návrh na začatie konania na výzvu súdu prvého stupňa zo dňa 23. 06. 2014 (č. l. 51) nezaplatil a nezaplatil ho ani po tom, ako súd prvého stupňa uznesením č. k. 64Cb/80/2014-163 zo dňa 04. 03. 2015 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov (v nadväznosti na jeho žiadosť o oslobodenie, prvostupňovému súdu doručenú dňa 08. 07. 2014 - č. l. 53). Následne prvostupňový súd uznesením č. k. 64Cb/80/2014-168 zo dňa 22. 04. 2015 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania zastavil. Na odvolanie navrhovateľa odvolací súd uznesením č. k. 41Cob/206/2015-174 zo dňa 09. 12. 2015 po tom, ako navrhovateľ súdny poplatok nezaplatil ani v lehote na podanie odvolania, prvostupňové uznesenie ako vecne správne potvrdil.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedenej chronológie úkonov súdu prvého stupňa i súdu odvolacieho, dovolací súd v ich postupe odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom nevzhliadol. O takýto postup (t. j. o odňatie možnosti konať pred súdom) by išlo vtedy, ak by súd prvého stupňa konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania zastavil skôr, než by o žiadosti navrhovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov rozhodol. Pred rozhodnutím o takejto žiadosti, podanej na súde prvého stupňa, nemôže tento súd vydať ani výzvu na zaplatenie poplatku (pokiaľ ešte nebola vydaná), ani vydať rozhodnutie ukládajúce zaplatenie poplatku, ani zastaviť konanie pre nezaplatenie poplatku, ani predložiť vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu o podanom odvolaní (R 14/1976).

13. K tvrdeniu navrhovateľa o zaplatení súdneho poplatku dňa 06. 07. 2015, o ktorej skutočnosti súdu predložil fotokópiu výpisu z účtu (č. l. 183) dovolací poukazom na § 10 ods. 3 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania, zdôrazňuje, že lehota na podanie odvolania proti prvostupňovému uzneseniu navrhovateľovi uplynula dňa 14. 05. 2015 (keďže uznesenie súdu prvého stupňa napadnuté odvolaním mu bolo doručené dňa 29. 04. 2015 (č. l. 170), a teda pokiaľ súdny poplatok zaplatil dňa 06. 07. 2015, podmienku stanovenú zákonom nesplnil.

14. Dovolací súd na margo uznesení súdov nižších stupňov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho) dodáva, že tieto svoje rozhodnutia aj náležite odôvodnili, v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. (ktorá norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní v zmysle § 211 ods. 2 O. s. p.).

15. Vo vzťahu k dovolateľom vytýkanému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

(tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd zdôrazňuje, že tzv. iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Dovolací súd síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad však v prejednávanej veci nejde.

16. Dovolateľ napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). K obsahu tejto dovolacej námietky dovolací súd zdôrazňuje, že nesprávne právne posúdenie veci je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť, len ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 239 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.

17. So zreteľom na vyššie uvedené, keďže v danom prípade prípustnosť dovolania navrhovateľa proti uzneseniu odvolacieho súdu nemožno vyvodiť z ust. § 239 O. s. p., ani § 237 ods. 1 O. s. p., dovolací súd dovolanie navrhovateľa podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania.

18. Vo vzťahu k trovám dovolacieho konania [napriek skutočnosti, že v prípade odmietnutia dovolania dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať nemusí (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.), keďže o ich výške rozhoduje súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.)], dovolací súd uvádza, že v danom prípade by nebolo účelné o nich rozhodovať (a to ani súdom prvej inštancie samostatným uznesením), nakoľko odporcovi trovy dovolacieho konania nevznikli žiadne (naviac, z konania mu vzhľadom na jeho doterajší priebeh žiadne práva ani povinnosti nevyplynuli).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.